

[Lilli Gyldenkilde]

Så det var altså en misforståelse, det, som hr. Helge Sander var heroppe om. Vi mener faktisk, at vi gerne skal have så mange som muligt i arbejde. Selvfølgelig.

(Kort bemærkning).

Glønborg (KRF):

Jeg ønsker på ingen måde at beskyldte SF for at bygge luftkasteller, og derfor er det selvfølgelig helt rigtigt, at sådan noget, som er beskrevet her, det kan man finde i Sverige. Men jeg gør opmærksom på, at så indgår det jo i en anden helhed i Sverige end her.

Det er jo altid sådan, at når man på arbejdsmarkedet forhandler sig frem til nogle resultater, stilles der krav fra den ene side og krav fra den anden side, og så finder man hinanden på visse betingelser. Derfor mener jeg nok, at vi skal være forsigtige, hvis vi herindefra går ud på arbejdsmarkedet og siger: Det, den ene part ikke har kunnet købe sig til ved forhandlingerne, det laver vi så herindefra. Så bliver der altså et skævt forhold.

Når man kan give så gode vilkår på dette område til arbejdstagerne i Sverige, så tror jeg, det hænger sammen med, at arbejdstagerne så også lever under nogle andre forpligtelser end dem, man har herhjemme. Jeg skal ikke gå i detaljer med det, men jeg vil bare gøre opmærksom på, at der altså er to sider af sagen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 53:*Forslag til folketingsbeslutning om afspadsering af overarbejde.*

Af Lilli Gyldenkilde (SF) m.fl.
(Fremsat 28/1 92).

Forslaget sattes til forhandling.

*Forhandling***Arbejdsministeren (Kirkegaard):**

SF fremsætter forslag om, at regeringen skal lovgive om begrænsning af overarbejde. Meningen er at få flere i beskæftigelse ved at kræve af både arbejdsgivere og lønmodtagere, at arbejdstiden overholdes. Ikke mere overarbejde; nyt personale skal ansættes i stedet. Og SF håber, at man ved et sådant snuptag kan medvirke til at nedbringe arbejdsløsheden.

Vi ser i øjeblikket mange velmente forslag til, hvordan man kan nedbringe arbejdsløsheden i Danmark. Det er godt, for der skal være opmærksomhed om det problem, som vi alle er optaget af at få løst. Derfor arbejder regeringen også sammen med Folketingets partier på at finde gode og brugbare løsninger til aktive-ring af de ledige.

Men vi må i al vores iver ikke glemme, at det danske arbejdsmarked – hvilket vi også har været inde på ved det forrige punkt på dagsordenen – baserer sig på aftaler mellem parterne.

Det er og bliver arbejdsmarkedets parter, der indgår overenskomsterne, og derfor skal Folketinget efter regeringens opfattelse heller ikke gribe ind med lovgivning – uanset det gode formål, havde jeg nær sagt.

Derimod synes vi, at SF på andre måder bør forsøge at påvirke arbejdsmarkedets parter til at tage spørgsmålet om afspadsering op under de kommende overenskomstforhandlinger. Det ville da være flot, om f.eks. lønmodtagersiden i solidaritet med de arbejdsløse medvirkede til at få strammet op på aftalerne om afspadsering. Den slags er der langt mere perspektiv i, end hvis Folketinget griber ind i overenskomstforhandlingerne ved lovgivning. Folketinget kan sende signaler til parterne, de enkelte partier kan gøre det, men det er parterne på arbejdsmarkedet, der skal indgå aftalerne, ikke os herinde. Kun parterne selv kan aftale regler, der passer til forholdene inden for de forskellige områder og på de forskellige arbejdspladser.

[Arbejdsministeren]

Lad mig bare minde om én af de basale sammenhænge, nemlig at jo mindre en virksomhed er, desto vanskeligere vil det være at afspadse-re overarbejde mod ansættelse af erstatnings-arbejdskraft. SF er da også i bemærkningerne inde på, at man godt er klar over, at det ikke umiddelbart er muligt at konvertere alt overarbejde til nye stillinger. Jeg synes, SF skulle tage konsekvensen af dette rigtige synspunkt og afstå fra at fremsætte direkte modstridende, firkantede forslag.

Regeringen afviser altså beslutningsforslaget.

Jytte Andersen (S):

Der er ingen som helst grund til at tro, at SF's intentioner med forslaget ikke er gode og velmente, at sigtet er en bedre fordeling af det nuværende arbejde til gavn for de 310.000 arbejdsløse. Dette høje tal vidner jo også om, at når det drejer sig om fordeling af arbejdsmængden som sådan, er solidariteten på arbejdsmarkedet ikke god nok.

Men vi har i Socialdemokratiet en meget dybt forankret respekt for arbejdsmarkedets parters muligheder for og ret til at forvalte vilkårene på løn-, ansættelses- og arbejdstidsområdet, og derfor deler vi sådan set også den opfattelse, som arbejdsministeren just gav udtryk for, at den solidaritet burde udkrystallisere sig i de aftaler, som arbejdsmarkedets parter indgår i forbindelse med overenskomsthforhandlingerne. Vi er også meget enige i, at vi godt kan udsende nogle signaler, vi kan godt tage del i debatten og give udtryk for de synspunkter, man fra politisk hold har om overarbejde som sådan.

Vi politikere kunne måske påtage os et lidt mere præcist ansvar, ikke blot give signaler, ved at se nærmere på forholdene inden for den offentlige sektor. Jeg forstod egentlig for et par måneder siden på forslagsstilleren, fru Lilli Gyldenkilde, at det lige præcis var overarbejdet inden for den offentlige sektor, der fik fru Lilli Gyldenkilde til at reagere så kraftigt, og den reaktion var jeg helt enig i. Så jeg vil egentlig godt opfordre arbejdsministeren til at kontakte sin kollega, der er den offentlige sektors arbejdsgiver – altså finansministeren – og få ham til at sende nogle signaler ud om det helt uforsvarligt og uanstændigt høje antal overarbejdstimer i den offentlige sektor. Det

synes jeg godt vi kan gøre herfra uden direkte at blande os i arbejdsmarkedets parters arbejde som sådan.

Vi må altså afvise forslaget, som det foreligger. Det giver en meget direkte anvisning på, hvordan det politiske system skal gribe ind i overenskomstaftaler og forhandlinger, og det vil Socialdemokratiet ikke medvirke til.

I den forrige debat fremsatte fru Lilli Gyldenkilde det synspunkt, at om nogle år kommer arbejdsministeren måske til at fremsætte lovforslag på trygheds- og varslingsområdet, bistået eller inspireret af EF. Det samme kan vi måske forvente vedrørende overarbejde, og det må vi jo så se nærmere på. Der er allerede fastlagt en procedure i EF-systemet, som lægger op til nogle minimumsregler i disse spørgsmål, men også her er der jo tale om en meget stor varsomhed og følsomhed. Vi skal respektere strukturen på det danske arbejdsmarked, altså parterne, men hvis tingene ikke kan fungere, når vi formentlig om et års tid eller to står over for internationalt pres og internationale aftaler, må vi jo vende tilbage til spørgsmålet.

Men som situationen er i dag, som EF-systemet fungerer i dag, og af respekt for arbejdsmarkedets parter må Socialdemokratiet afvise SF's forslag.

Kai Dige Bach (KF):

SF håber, at dette beslutningsforslag kan medvirke til at nedbringe den høje arbejdsløshed. Intentionerne er således de bedste, for ingen kan være i tvivl om, at arbejdsløsheden er det største og mest presserende menneskelige og samfundsøkonomiske problem i dagens Danmark. Ud over at medføre et enormt spild af værdifulde menneskelige ressourcer er arbejdsløsheden en belastning for de familier, som rammes af den.

Problemet er desværre, at der ikke findes nogen lette løsninger til afskaffelse af arbejdsløsheden. Umiddelbart lyder det meget loven-de, at der kunne komme ca. 43.000 ledige i arbejde, såfremt alle overarbejdstimer blev konverteret til nye job. Forslagsstillerne skriver, at tallet 43.000 er baseret på rimelige beregninger og skøn, og det er jo meget godt, men har forslagsstillerne mon tænkt på, at en lille virksomhed med kun få ansatte vil få meget svært ved at konvertere overarbejde, måske kun periodevist overarbejde, til nyansættelser? Reali-

[Kai Dige Bach]

teten er jo, at det ikke kan lade sig gøre at om-danne alt overarbejde til nye stillinger, ikke engang gennem tvang eller lovgivning. Forslaget er et teoretisk tankespind og tager alt for lidt hensyn til den dynamiske virksomhed, at der for en stor dels vedkommende er tale om mindre virksomheder, at der kan være travle og stille perioder, og at der som regel kræves en specialviden og erfaring, som gør, at man ikke kan komme lige ind fra gaden og i en kortere periode løse en arbejdsopgave tilfredsstillende.

Man kunne jo passende afprøve ideen ved at lave et eksperiment her på Christiansborg. Man skal bare ansætte nogle til at fortsætte midt i en ministers eller ordførers tale og bede dem om at føre tankeprocessen videre. Det er ikke nemt, det er nærmest umuligt.

Endelig indebærer forslaget, at man griber ind i den frihed, arbejdsmarkedets parter har til at aftale nye overenskomster, endda før de rigtig er kommet i gang. I Det Konservative Folkeparti mener vi, at det er bedst, at vi overlader det til parterne på arbejdsmarkedet at aftale de regler, som skal gælde på området. Folketinget kender jo ikke forholdene på den enkelte arbejdsplads, det gør kun parterne selv. Vi vil imidlertid gerne opfordre til, at man på den enkelte arbejdsplads overvejer, hvorvidt det er muligt at forøge arbejdsstyrken i sammenhæng med de overarbejdspekler, der eventuelt måtte være.

Det Konservative Folkeparti kan ikke tilslutte sig forslaget, om end intentionerne kunne være gode nok. Vi tror ikke, at mirakelkure kan løse arbejdsløshedsproblemet, men derimod, at vi kan få flere i beskæftigelse gennem en ihærdig og langvarig indsats, især i virksomhederne, men også hos arbejdsmarkedets parter og i det politiske system.

Helge Sander (V):

Hr. Kai Dige Bach havde en ironisk bemærkning om, at man skulle fortsætte dér, hvor kollegaen slap, hvis vi skulle afprøve forslagets ideer i Folketinget. Det er lige før, det kunne lade sig gøre, for det første punkt i mit talepapir er det samme, som hr. Kai Dige Bach sluttede med, nemlig at Venstre meget gerne vil slå fast, at dette spørgsmål vedrører arbejdsmarkedets parter, og at det er her, det hører hjemme.

Så kan jeg passende fortsætte med at sige, at vi har selvfølgelig også nogle andre problemer, men vores helt afgørende hovedmelding er, at det må være arbejdsmarkedets parter, som tager sig af de spørgsmål, der drejer sig om arbejdstid.

Men vi er også meget opmærksomme på de praktiske vanskeligheder, som er forbundet med forslaget. Nu skal SF jo have, hvad SF tilkommer, man påpeger jo selv, at det ikke kan føres 100% ud i livet, men vi tror alligevel ikke på det, selv om man ville forsøge efter bedste evne. I hvert fald tror vi, at man ville blive meget, meget skuffet, hvis man ser på den beskæftigelsesmæssige effekt af sagen. Det har jo vist sig nogle steder, hvor man har prøvet noget lignende, at af forskellige grunde kommer der ikke nær alle de mange ledige i job, som man forestillede sig. Og den konsekvens, jeg måske frygter allermest, hvis man gennemfører dette firkantede forslag, er, at man simpelt hen risikerer at nedsætte den samlede produktion, fordi der ikke findes tilstrækkelig kvalificeret erstatning for dem, der ikke må tage overarbejde. Det var bl.a. den situation, hr. Kai Dige Bach forsøgte at illustrere ved at henvise til vores egen arbejdsplads.

For øvrigt er vi jo altid meget flinke og interesserede i at sammenligne med det øvrige Europa, og på dette område må vi sige, at netop Danmark har en forholdvis ringe mængde overarbejde, sammenlignet med de øvrige EF-lande. Det ændrer ikke ved, at hvis arbejdsmarkedets parter kunne finde frem til løsninger, som reducerer antallet af overarbejdstimer, ville det være særdeles velkomment, især hos regeringspartierne medlemmer og ikke mindst arbejdsministeren, fordi det ville medføre en mindre udgift til dagpenge osv.

Intentionerne i forslaget er gode nok, men vi tror som sagt bare ikke, at teori og praksis rigtig hænger sammen. Hvis jeg til slut skulle prøve at illustrere det, vil jeg gøre det ved at henvise til, at SF mener, at der kan skabes 43.500 job, hvis man 100% kunne omsætte teori til praksis. Man siger selv, at det ikke kan lade sig gøre, men at der reelt nok kan skabes 20.000 job. Vi bliver nødt til at sige, at vi hverken kan acceptere model 1 eller 2, vi bliver nødt til endnu en gang at fastslå, at Venstre mener, model 3 er den rigtige. Det er ikke nødvendigvis en nulløsning, men arbejdsmarkedets parter skal

[Helge Sander]

tilstræbe at opnå det bedst mulige resultat på området, både af hensyn til de ledige og landets økonomi. Det er absolut to gode interesser, to gode mål at forfølge, men vi tror bare ikke, at det kan ske ved hjælp af SF's forslag.

Poul Nødgaard (FP):

Intentionerne bag SF's beslutningsforslag er gode, såfremt det kunne skaffe flere i arbejde, men jeg må betegne forslaget som et rent skrivebordsarbejde, al den stund det aldrig vil være muligt at afskaffe alt overarbejde.

Det er altid godt at fremføre eksempler, så lad mig nævne, at Glostrup Politi for nogle år siden havde en kæmpe stor sag, hvor personalet var på arbejde dag og nat i lange tider. Det er da helt logisk, at hvis disse politifolk skulle have afspadseret alt det overarbejde, de havde haft, ville politistationen have været uden bemanning i flere måneder efter at den pågældende sag forhåbentlig var blevet opklaret. Det er blot en illustration af, at det ganske enkelt ikke er muligt at afskaffe alt overarbejde, som forslaget lægger op til, men man kan muligvis minimere overarbejde.

Jeg kunne også nævne, at nedsættelsen af den egentlige arbejdstid til 37 timer havde heller ingen synlig effekt på arbejdsløsheden. Sådan er der så mange ting, man skal tage i betragtning, og derfor hører vi faktisk heller ikke mere en lyd fra fagbevægelsens side om at bringe arbejdstiden ned på de 35 timer, som egentlig var målet. Det skyldes ganske enkelt, at man ved, at det ikke har nogen effekt med hensyn til at øge beskæftigelsen.

I øvrigt tror jeg, at overarbejde kun finder sted, når det er bydende nødvendigt, bl.a. fordi medarbejderne i dagens fortravlede samfund har rigeligt at gøre med at passe deres normale arbejdstid. Men skulle nogen have lyst til – jeg siger udtrykkelig lyst til – at tage en lille smule overarbejde her og dér for at forsøde tilværelsen på forskellig vis, kan jeg selv med min bedste vilje ikke forstå, hvorfor folk skulle hindres i det. Jeg kunne fristes til at spørge, om det slet ikke er gået op for SF, at vi også har aftalefrihed på det område. Ligesom ved det andet beslutningsforslag, vi behandlede for lidt siden, mener jeg, at det var noget, man kunne snakke om parterne imellem, finde frem til en ordening, så man ikke får så meget overarbejde, som tilfældet er.

Jeg har intet belæg for at anfægte, at der kunne komme 43.500 ledige i beskæftigelse, som det siges i bemærkningerne til forslaget. Jeg har ikke gennemprøvet tallet, det har jeg ingen mulighed for. Hvis det er rigtigt, giver det selvfølgelig anledning til temmelig alvorlige overvejelser, også for mig, men jeg vil i hvert fald have lov til at kigge lidt nærmere på disse ting.

Jeg vil også godt spørge fru Lilli Gyldenkilde, om fru Lilli Gyldenkilde tror, at SF's bagland vil være særlig interesseret i, at man for alvor rører ved disse ting. Jeg tror, der er tale om nogle mekanismer, som skal have lov til selv at køre, at man selv finder det naturlige leje ude i samfundet. Ligesom det var tilfældet ved det andet forslag, vi behandlede, tror jeg faktisk slet ikke, at sagen hører hjemme på Folketingets bord.

Glønborg (KRF):

Den tanke, at så mange som muligt skal være i beskæftigelse og deles om arbejdsopgaverne, er jo rent umiddelbart indlysende rigtig. Men spørgsmålet er, hvordan vi skal fremme den tendens, og jeg kan lige så godt sige med det samme, at jeg tror ikke på, at det er noget, vi skal klare ved en tvangsforanstaltning fra Folketingets side. Det, vi kan gøre, er at sørge for, at reglerne for beslægtede områder ikke er strikket sådan sammen, at det bliver vanskeligt at undgå overarbejde, og vi kan selvfølgelig også opfordre til, at man laver sine aftaler sådan, at man ikke fristes unødigt til at tage overarbejde, men at der gives større incitament til at tage nye folk ind.

Men vil man endelig tage fat på den kendsgerning, at gennemsnitsarbejdstiden for dem, der er i arbejde, jo ikke er 37 timer, men ligger over 40 timer, tror jeg, at det er et helt andet felt, man skal tage fat på. Mange fuldtidsbeskæftigede har jo også et lille ekstrajob et andet sted, og det ville være bedre, hvis reglerne var mere fordelagtige for de ledige, så de blev tilskyndet til at tage et af disse småjob. I dag har de mange gange meget, meget svært ved at få bare en lille fordel ud af det, i modsætning til dem, der har arbejde i forvejen.

Så kan man spørge, om vi skulle lave en lovgivning, hvor man sagde: Vi kan ikke forhindre jer i at arbejde ud over de normale 37 timer, men det må ikke være på hovedarbejds-

[Glønborg]

pladsen, det skal være et andet sted. Men der-ved ville vi jo påføre virksomhederne og medarbejderne nogle problemer i de tilfælde, hvor en arbejdsopgave rent faktisk tager mere end de 37 timer, fordi den faste medarbejder bliver afskåret fra at udføre den. Det er virkelig et problem, vi skal generelt ikke have for meget overarbejde, men vi må også erkende, at i visse situationer er det nødvendigt.

Lilli Gyldenkilde (SF):

I en tid med stor arbejdsløshed må vi vel alle sammen – og det gør vi også, det tiltror jeg alle partier – forsøge at finde frem til, hvordan vi på en eller anden måde kan nedbringe den. Først må vi kigge lidt på, hvordan udviklingen har været, både med hensyn til antallet af arbejdsløse, og hvor meget der rent faktisk arbejdes, og det kan vi tydeligst se inden for den offentlige sektor. Og det er ikke talmagi – der var en, der sagde noget om skrivebordsteorier, og selvfølgelig sidder man ved et skrivebord og skriver sine forslag ned – men der er faktisk kloge folk, som har gennemregnet det på baggrund af offentligt tilgængelige statistikker, og inden for det offentlige system ser det altså toset ud. Der arbejdes mere over end nogen sinde, samtidig med at man forsøger at bilde folk ind, at vi kan undvære en hel masse mennesker i den offentlige sektor. Og det er de undersøgelser, som er udgangspunktet for vores forslag.

Jeg erkender, at det forholder sig, som fru Jytte Andersen sagde. Jeg kommer fra en by, hvor overarbejde inden for den offentlige sektor har været et stort problem. Det har det været inden for politiet, inden for fængselsvæsenet, og det har været en plage for de mennesker, det drejer sig om, at de ikke kan afspadsere deres overarbejde. De har nemlig regler for det, skal jeg hilse og sige, og det har man da heldigvis mange steder, men på grund af den stramme økonomi kan man ikke klare problemet ved at ansætte nogle flere. Der er ansættelsesstop, det er dét, der er problemet, og det bliver vi altså nødt til at diskutere her i Folketinget.

Det kan godt være, at man ikke vil diskutere det på baggrund af dette forslag – det må jeg så leve med, så må jeg lave et andet – men vi bliver nødt til at diskutere det faktisk, at selv de steder, hvor man overenskomstmæssigt og af-

talemæssigt har klaret det med, at man forlanger afspadsring af overarbejde, lader det sig ikke praktisere. Der sker bare det, at puklen bliver lagt på nogle andre, og så kører det derudad, præcis som da vi fik nedsat arbejdstiden. Der var nogle, der kom til at løbe meget hurtigere, for der blev ikke ansat nye medarbejdere, og det kan vi da ikke leve med. Vi kan da ikke leve med så mange tusinde arbejdsløse her i landet, samtidig med at nogle andre – jeg havde nær sagt – knokler en vis legemsdel ud af bukserne. Vi kan da ikke sidde og se på, at det fortsætter. Skatteyderne skal betale arbejdsløshedsunderstøttelsen, og folk, der går på understøttelse, må gå fra hus og hjem.

Og så står man herinde og siger, at vi ikke skal forbyde folk at arbejde over. Jamen hvad så med alle dem, som man tvinger til at gå fra hus og hjem, fordi begge forsørgere i en familie bliver arbejdsløse, om jeg må spørge? For det er jo resultatet af det her; ligegyldigt hvilket forslag man kommer med, bliver der sagt, at det skal vi ikke arbejde med herinde, det skal parterne selv finde ud af, man kan ikke tvangslovgive på det område. Men den går jo ikke! Fremover bliver vi jo nødt til at fordele arbejde og fritid her i landet på en helt anden måde, for vi kan ikke betale os ud af det, og vi kan i hvert fald slet ikke betale os ud af de tragedier, der bliver ved med at forekomme, når folk ikke kan få lov til at arbejde.

Jeg vil godt sige til de ordførere, som har skudt mig næsten hvad som helst i skoene i dag – både da vi behandlede det foregående forslag og dette her – at der står ikke noget om at forbyde overarbejde nogen steder i forslaget, for selvfølgelig kan man ikke klare en sådan situation med at udstede forbud. Der står, at vi ønsker at få udarbejdet nogle regler, så man f.eks. inden for et år skal afspadsere overarbejde for at få nogle flere i beskæftigelse. SF har aldrig, hverken i radio eller tv eller andre steder for den sags skyld, gjort sig til talsmand for indførelse af forbud mod at arbejde. Det kunne vi ikke drømme om, for vi ved godt, det ikke kan lade sig gøre.

Men vi har jo overenskomster her i landet, og arbejdsministeren er medlem af en regering, hvor finansministeren er arbejdsgiver for stort set hele det offentlige område. Derfor mener jeg, at arbejdsministeren må sige til finansministeren: Jeg har kunnet udlede af debatten i

[Lilli Gyldenkilde]

dag, at intentionerne i forslaget er et stort flertal egentlig enige i. De tror ikke, at det er den rigtige måde, men de mener egentlig, at det er rigtig at begrænse overarbejde og få så mange nyansatte som muligt. Det er, hvad jeg selv har kunnet udlede af både ordførernes taler og det, arbejdsministeren sagde, så ministeren bør give finansministeren den besked, at der faktisk er et stort flertal i Folketinget, som ikke vil lovgive på området, men som opfordrer til, at vi finder en løsning i hvert fald inden for den offentlige sektor.

Nu kan vi jo ikke stå og råbe til hinanden her, men hvis man gør sig den ulejlighed at læse forslaget, er det jo ikke udarbejdet med henblik på lovgivning på området, men på at starte en diskussion, så det kan nå at komme med i overenskomstforhandlingerne. Sådan er forslaget jo skruet sammen. For den, der læser indenad, kan det ikke være så svært at finde ud af, og det tror jeg da at de fleste kan, selv om man af og til kan tvivle på det.

Jeg tror, Socialdemokratiets ordfører brugte udtrykket, at sådan som situationen er i Socialdemokratiet for tiden – jeg tror, jeg skrev det ordret ned – kunne man ikke medvirke her. Hertil vil jeg sige, at der sker jo meget i Socialdemokratiet i øjeblikket, og det skal jeg selvfølgelig ikke blande mig i. Men der sker jo et skift i Socialdemokratiet, og jeg husker da, at vi engang havde en arbejdsminister, som hed Svend Auken – det er godt nok længe siden – og problemstillingen med den store arbejdsløshed kontra den store mængde overarbejde er jo bestemt ikke mindsket siden da, tværtimod er problemerne vokset meget. Men da arbejdsministeren hed Svend Auken, var Socialdemokratiet faktisk med på at lave lovforslag for dette område. Der løber meget vand i stranden hver eneste dag, men det undrer mig nu alligevel, at der er løbet så meget vand i stranden, at man ikke vil være med til at indse, at vi lige så godt kan begynde at gøre noget ved det, for vi kommer jo til det under alle omstændigheder.

Vore aktuelle internationale forbindelser og forpligtelser både over for EF og andre steder gør jo, at vi vil stå om et par år og diskutere de her ting og ikke kan sige nej til det, der bliver pålagt os via direktiver. Hvorfor i alverden så ikke tage fat nu og sørge for at lave nogle ordentlige regler, hvor aftaleparterne er med in-

de i billedet, nogle regler, vi kan leve med? For vi er jo ikke interesseret i at skade hverken lønmodtagerne eller arbejdspladserne, tværtimod er vi interesseret i at gavne dem, men vi kan ikke leve med, at der ikke kan sættes spor på, at alle de mange arbejdsløse kan komme i arbejde. Og der er noget galt i, at man ikke vil være med til at tage alvorligere fat på at fordele arbejde og fritid bedre i samfundet, end vi gør i dag, hvor det koster det hvide ud af øjnene at holde folk i passivitet.

Jytte Andersen (S):

Jeg vil blot af hensyn til den korrekte historiskeskivning sige, at fru Lilli Gyldenkilde ikke havde noteret det, jeg sagde, helt rigtigt ned. Jeg sagde, at sådan som situationen er i dag – og her tænkte jeg på dagens Danmark, forholdet mellem Folketinget på den ene side og arbejdsmarkedets parter på den anden side – synes vi, at forslaget lægger op til en for direkte politisk indblanding på arbejdsmarkedet.

Og så udtrykte jeg nok ikke tilstrækkelig tydeligt, at vi internationalt – som fru Lilli Gyldenkilde ganske rigtigt sagde om det foregående forslag – sandsynligvis vil stå i en situation, hvor vi også her i Folketinget kommer til at diskutere forvaltningen af arbejdet og altså også spørgsmålet om overarbejde. Jeg er meget enig med fru Lilli Gyldenkilde i, at det kommer vi til. Men derfor er vi ikke enige i, at vi skal tage den diskussion på forkant. Vi mener faktisk, at det, der er optræk til i det internationale samfund, altså i EF-sammenhæng i denne forbindelse, er, at man lægger vægt på nogle procedurer, hvor man i allerhøjeste grad giver arbejdsmarkedets parter nogle tidsmæssige chancer til at få gearet sig ind på den holdning, som vi er enige om, nemlig at overarbejde skal begrænses mest muligt. Og det er Socialdemokratiet fortsat optaget af, ligesom vi var optaget af det både i sommer, og også da hr. Svend Auken var arbejdsminister i sin tid.

Formålet – og det indledte jeg også med at sige – er godt nok. Debatten er også nødvendig, den er også nødvendig i Folketinget. Derfor har vi ikke kritiseret som sådan, at SF er kommet med forslaget, men det er en meget følsom balancegang imellem arbejdsmarkedets parter på den ene side og lovgiverne på den anden side. Og dér kommer vi nok til at

[Jytte Andersen]

stå i en anden situation om nogle år. Men det bliver så med et regelsæt aftalt mellem arbejdsmarkedets parter og det politiske system.

(Kort bemærkning).

Lilli Gyldenkilde (SF):

Jeg synes, det er rigtigt at sige, at jeg var glad for, vi fik denne præcisering, for derved fremstod det i hvert fald, som om Socialdemokratiet syntes, det var en god idé, at vi får debatten, og jeg er også sikker på, at sådan har det været ment i første omgang. Jeg håber selvfølgelig ikke, at vi omkring dette skal afvente forskellige afstemninger, som vi skal ud i her til sommer, afvente udarbejdelse af de nye procedureregler, og hvad der sker i EF på dette område. Jeg håber så sandelig, at arbejdsministeren med de ordførertaler, der har været holdt her i dag, går tilbage til sin forhandler, om jeg så må sige, på arbejdsgiversiden, altså finansministeren, og siger, at der er et udbredt ønske om, at man prøver at mindske overarbejdet og i stedet for får ansat folk. Jeg synes ikke, vi kan sætte os ned og vente. Jeg har ikke tålmodighed til, at vi skal sætte os ned og vente på, hvad der sker ad åre i andre sammenhænge. Forslaget her går ud på at tage en debat i folketingssalen med henblik på at give nogle meldinger ud af huset til parterne og til den part, som sidder herinde, om, at man bør arbejde videre ud fra det, at man får nogle regler for afspadsering af overarbejde.

Og jeg behøver ikke sige én gang til, heller ikke for hr. Poul Nødgaards skyld: Vi er ikke ude på at ødelægge noget. Vi er ude på at få afklaret nogle ting, så folk kan komme i beskæftigelse og andre ikke skal arbejde det hvide ud af øjnene. Men jeg vil gerne bede hr. Nødgaard om at høre på mig, når jeg siger, at vi ikke er ude på at forbyde overarbejde. Det er ikke det, forslaget går ud på, sådan som hr. Nødgaard var inde på det tidligere.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Miljø- og Planlægningsudvalget (20/2 92):

Udtræder: Jørgen Estrup (RV)

Ny stedf.: Lone Dybkjær (RV)

Forsvarsudvalget (20/2 92):

Udtræder: Hjortnæs (S)

Ny stedf.: Jørn Pedersen (S)

Markedsudvalget (20/2 92):

Udtræder: Hjortnæs (S)

Nyt medl.: Jørn Pedersen (S)

CSCE's Parlamentariske Forsamling (20/2 92):

Udtræder: Hjortnæs (S)

Nyt medl.: Jørn Pedersen (S)

Udvalget vedrørende Dansk Sikkerhedspolitik (20/2 92):

Udtræder: Hjortnæs (S)

Nyt medl.: Jørn Pedersen (S)

Det Udenrigspolitiske Nævn (20/2 92):

Udtræder: Hjortnæs (S)

Nyt medl.: Jørn Pedersen (S)

Udvalget for Forretningsordenen (20/2 92):

Udtræder: Hjortnæs (S)

Nyt medl.: Lone Møller (S)

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 25. februar 1992 kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

[Første næstformand]

Med hensyn til de øvrige møder i den kommende uge skal jeg henvise til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 13.34
